

ZAKON O OPŠTOJ BEZBEDNOSTI PROIZVODA

"Službeni glasnik RS", br. 41/2009

I. UVODNE ODREDBE

Predmet

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se opšta bezbednost proizvoda koji su stavljeni na tržište, kriterijumi za ocenjivanje usaglašenosti proizvoda sa opštim zahtevom za bezbednost, obaveze proizvođača i distributera, uslovi i način informisanja i razmene informacija u vezi sa rizicima koje proizvod predstavlja po zdravlje i bezbednost potrošača i drugih korisnika, kao i vršenje nadzora.

Primena

Član 2.

Ovaj zakon primenjuje se na sve proizvode koji se u smislu ovog zakona smatraju proizvodima, osim na proizvode za koje je posebnim propisom uređena njihova bezbednost.

Ako posebnim propisima iz stava 1. ovog člana nisu uređena pitanja koja se odnose na obaveze proizvođača i distributera, obaveze informisanja i razmene informacija, kao i na pitanja koja se odnose na nadzor, na ta pitanja primenjuju se odredbe ovog zakona.

Ako posebnim propisima iz stava 1. ovog člana nisu obuhvaćene sve vrste i kategorije rizika koje proizvod može da predstavlja, ovaj zakon primenjuje se samo u odnosu na te vrste i kategorije rizika.

Odgovornost za štetu

Član 3.

Ispunjavanje obaveza propisanih ovim zakonom ne isključuje odgovornost proizvođača za štetu nastalu od proizvoda, odnosno stvari sa nedostatkom u smislu propisa kojima je uređena ta odgovornost.

Značenje pojedinih izraza

Član 4.

Pojedini izrazi u smislu ovog zakona imaju sledeće značenje:

1) *proizvod* jeste svaki finalni proizvod, uključujući i proizvod u vezi sa pružanjem usluga, koji se u obavljanju delatnosti isporučuje ili čini dostupnim potrošaču ili drugom korisniku, uz naknadu ili bez naknade, bez obzira na to da li je nov, upotrebljavan ili prepravljen, osim upotrebljavanog proizvoda koji se isporučuje kao antikvitet, kao i proizvoda koji pre upotrebe treba popraviti ili prepraviti, pod uslovom da isporučilac o tome na jasan način unapred obavesti lice kome isporučuje takve proizvode;

2) *antikvitet* jeste predmet koji ima kulturnu, istorijsku, umetničku, naučnu ili drugu sličnu vrednost i koji je star najmanje 100 godina, ili predmet manje starosti ako je postao retkost zbog toga što se više ne proizvodi ili izrađuje;

3) *bezbedan proizvod* jeste svaki proizvod koji, pod redovnim ili razumno predvidljivim uslovima upotrebe, uključujući period u kome se proizvod upotrebljava, kao i puštanje u rad, instaliranje i zahteve u pogledu održavanja, kada je to potrebno, ne predstavlja nikakav rizik ili predstavlja minimalan rizik koji je primeren upotrebi proizvoda i koji se smatra prihvatljivim i usklađenim sa visokim nivoom zaštite bezbednosti i zdravlja potrošača i drugih korisnika, uzimajući u obzir naročito:

(1) svojstva proizvoda, uključujući njegov sastav, pakovanje odnosno ambalažu, uputstvo za sklapanje, instaliranje i održavanje kada je to potrebno;

(2) uticaj na druge proizvode, u slučaju kada se može razumno predvideti da će se upotrebljavati sa drugim proizvodima;

(3) predstavljanje proizvoda, u smislu njegovog pokazivanja, označavanja, upozorenja i uputstava za njegovu upotrebu i odlaganje, smeštaja ili uništavanja posle upotrebe, kao i bilo koje druge oznake ili obaveštenja o proizvodu;

(4) kategorije potrošača i drugih korisnika koji su izloženi riziku kada upotrebljavaju određeni proizvod, naročito decu i starija lica;

4) *opasan proizvod* jeste svaki proizvod koji nije bezbedan u smislu ovog zakona, s tim da mogućnost postizanja viših nivoa bezbednosti ili dostupnost drugih proizvoda koji predstavljaju manji stepen rizika, ne može biti dovoljan osnov da se određeni proizvod smatra opasnim;

5) *obmanjujući proizvod* jeste opasan proizvod koji svojim izgledom, oblikom, veličinom, bojom, mirisom, pakovanjem, odnosno ambalažom, oznakom, količinom ili na drugi način podseća na prehrambeni proizvod, a nije prehrambeni proizvod, tako da postoji znatna verovatnoća da ga potrošači, naročito deca, upotrebe kao prehrambeni proizvod što bi moglo da predstavlja opasnost po njihovo zdravlje ili život;

6) *ozbiljan rizik* jeste svaki rizik koji zahteva hitno postupanje nadležnih organa, uključujući i rizik čije posledice nisu trenutne, odnosno neposredne, a čija se ozbiljnost procenjuje naročito na osnovu ozbiljnosti mogućih posledica po zdravlje i bezbednost potrošača i drugih korisnika, kao i na osnovu učestalosti tih posledica;

7) *proizvođač* jeste:

(1) pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice koje izrađuje proizvod ili se predstavlja kao proizvođač stavljanjem na proizvod svog poslovnog imena, imena ili naziva, žiga ili neke druge prepoznatljive oznake ili na drugi način, odnosno lice koje je prepravilo proizvod, ako su upisani u odgovarajući registar nadležnog organa u Republici Srbiji, odnosno ako imaju prebivalište na njenoj teritoriji;

(2) zastupnik proizvođača ako proizvođač nije upisan u odgovarajući registar nadležnog organa u Republici Srbiji, odnosno nema prebivalište na njenoj teritoriji;

(3) uvoznik ako proizvođač, odnosno njegov zastupnik nije upisan u odgovarajući registar nadležnog organa u Republici Srbiji, odnosno nema prebivalište na njenoj teritoriji;

(4) drugo pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice koje je, u granicama delatnosti koju obavlja, uključeno u lanac isporuke i čija aktivnost utiče na bezbednost proizvoda;

8) *distributer* jeste pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice koje je, u granicama delatnosti koju obavlja, uključeno u lanac isporuke i čija aktivnost ne utiče na bezbednost proizvoda;

9) *potrošač* jeste fizičko lice kome se proizvod isporučuje ili čini dostupnim i koji upotrebljava proizvod za lične potrebe ili potrebe svog domaćinstva;

10) *drugi korisnik* jeste svako lice kome se proizvod isporučuje ili čini dostupnim i koje upotrebljava, odnosno koristi proizvod za sopstvene potrebe, odnosno za obavljanje svoje delatnosti;

11) *opozivanje proizvoda* jeste svaka aktivnost ili mera kojom se vrši povraćaj opasnog proizvoda koji je proizvođač ili distributer već isporučio ili učinio dostupnim potrošačima i drugim korisnicima;

12) *povlačenje proizvoda* jeste svaka aktivnost ili mera kojom se sprečava distribucija, izlaganje ili nuđenje opasnog proizvoda koji je na tržištu;

13) *sistem brze razmene informacija* jeste sistem brzog obaveštavanja i uzbunjivanja između nadležnih i drugih organa i organizacija u Republici Srbiji o merama i aktivnostima koje se preduzimaju u vezi sa rizicima koje opasan proizvod predstavlja po zdravlje i bezbednost potrošača i drugih korisnika;

14) *RAPEX* jeste sistem brze razmene informacija između država članica Evropske unije i Komisije Evropskih zajednica (u daljem tekstu: Komisije EZ) o merama i aktivnostima koje se preduzimaju u vezi sa ozbiljnim rizikom koje opasan proizvod predstavlja po zdravlje i bezbednost potrošača;

15) *harmonizovani evropski standard* jeste standard koji je, po nalogu Komisije EZ, donela odgovarajuća evropska organizacija za standardizaciju i koji je objavljen u Službenom listu Evropskih zajednica.

II. KRITERIJUMI ZA OCENJIVANJE USAGLAŠENOSTI PROIZVODA SA OPŠTIM ZAHTEVOM ZA BEZBEDNOST

Opšti zahtev za bezbednost

Član 5.

Proizvođač je dužan da stavlja na tržište isključivo bezbedne proizvode.

Zahtev za obmanjujuće proizvode

Član 6.

Zabranjeno je proizvoditi, uvoziti, izvoziti ili stavljati na tržište obmanjujuće proizvode.

Lista standarda

Član 7.

Ako ne postoje odgovarajući posebni propisi iz člana 2. ovog zakona, proizvod se smatra bezbednim ako ispunjava zahteve srpskih standarda kojima se preuzimaju harmonizovani evropski standardi doneti radi ispunjenja opšteg zahteva za bezbednost proizvoda i čija lista je objavljena u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Listu standarda iz stava 1. ovog člana utvrđuje ministar nadležan za poslove standardizacije.

Ostali kriterijumi za ocenjivanje usaglašenosti proizvoda

Član 8.

Ako ne postoje odgovarajući posebni propisi iz člana 2. ovog zakona, odnosno standardi iz člana 7. ovog zakona, usaglašenost proizvoda sa opštim zahtevom za bezbednost ocenjuje se uzimajući u obzir:

- 1) srpske standarde kojima su preuzeti odgovarajući evropski standardi koji nisu na listi iz člana 7. ovog zakona;
- 2) druge srpske standarde;
- 3) preporuke Komisije EZ kojima se utvrđuju smernice za ocenu bezbednosti proizvoda;
- 4) pravila dobre prakse u vezi sa bezbednošću proizvoda u odgovarajućoj oblasti;
- 5) dostignuti nivo razvijenosti nauke i tehnike, odnosno tehnologije;
- 6) razumna očekivanja potrošača u vezi sa bezbednošću proizvoda.

Zaštitna klauzula

Član 9.

Organ nadležan za preduzimanje odgovarajućih mera u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim ovim i drugim zakonima (u daljem tekstu: nadležni organ) može da preduzme odgovarajuće mere ako postoje dokazi da je proizvod opasan iako taj proizvod ispunjava zahteve za bezbednost koji su utvrđeni posebnim propisima iz člana 2. ovog zakona, odnosno ispunjava kriterijume za ocenjivanje usaglašenosti iz čl. 7. i 8. ovog zakona.

III. OBAVEZE PROIZVOĐAČA I DISTRIBUTERA

Obaveze proizvođača

Član 10.

Proizvođač je dužan da, u granicama delatnosti koju obavlja, pruža potrebne informacije potrošačima i drugim korisnicima koje će im omogućiti da procene rizik koji proizvod može da predstavlja tokom perioda njegove upotrebe koji određuje proizvođač ili razumno predvidljivog perioda upotrebe, ako takav rizik nije očigledan bez odgovarajućeg upozorenja i koje će im omogućiti da preduzmu odgovarajuće mere predostrožnosti u odnosu na takav rizik.

Pružanje potrebnih informacija i upozorenja iz stava 1. ovog člana ne oslobađa proizvođača drugih obaveza i zahteva propisanih ovim zakonom i drugim propisima.

Proizvođač je obavezan da, u zavisnosti od svojstava proizvoda, a u granicama delatnosti koju obavlja, preuzima aktivnosti i mere koje će mu omogućiti da:

- 1) blagovremeno izvrši analizu i procenu rizika koje bi ti proizvodi mogli da predstavljaju;
- 2) upozori potrošače i druge korisnike na procenjene, odnosno utvrđene rizike;
- 3) opozove i povuče proizvode sa tržišta, sa ciljem otklanjanja, odnosno smanjenja rizika na prihvatljiv nivo, u smislu člana 4. tačka 3) ovog zakona.

Pod aktivnostima i merama iz stava 3. ovog člana naročito se smatraju:

- 1) ukazivanje na identitet proizvođača (na proizvodu ili njegovom pakovanju, odnosno ambalaži) i na druge podatke o proizvođaču i proizvodu (serijski broj, partija, šarža, lot i sl.);
- 2) ispitivanje uzoraka proizvoda na tržištu kada je to potrebno i obrada informacija, a kada je to neophodno i vođenje registra reklamacija i informisanje distributera o ovim merama.

Mere i aktivnosti iz stava 3. tač. 2) i 3) i stava 4. ovog člana, proizvođači preduzimaju samoinicijativno ili po nalogu nadležnog organa.

Meru opozivanja proizvoda proizvođač preuzima samoinicijativno samo kao krajnju meru ako proceni da druge mere nisu dovoljne za otklanjanje, odnosno smanjenje rizika, a može je sprovesti i na osnovu pravila dobre prakse u vezi sa opozivanjem proizvoda, ako takva pravila postoje u Republici Srbiji.

Obaveze distributera

Član 11.

Distributer je dužan da, u granicama delatnosti koju obavlja, postupa sa pažnjom dobrog privrednika u očuvanju usaglašenosti proizvoda sa opštim zahtevom za bezbednost proizvoda, naročito tako što:

- 1) isporučuje ili čini dostupnim isključivo proizvode za koje zna ili bi, na osnovu informacija koje poseduje i svog profesionalnog iskustva, trebalo da pretpostavi da su bezbedni;
- 2) prati i prosleđuje informacije o rizicima koje proizvod može da predstavlja;
- 3) čuva, obezbeđuje i dostavlja dokumentaciju potrebnu za utvrđivanje identiteta proizvođača i porekla proizvoda;
- 4) saraduje u sprovođenju mera i aktivnosti koje proizvođači i nadležni organi preduzimaju sa ciljem sprečavanja, otklanjanja ili smanjenja rizika na prihvatljiv nivo u smislu člana 4. tačka 3) ovog zakona.

Zajedničke obaveze proizvođača i distributera

Član 12.

Ako proizvođač, odnosno distributer, na osnovu raspoloživih informacija i svog profesionalnog znanja i iskustva, zna ili bi trebalo da zna da je proizvod koji je stavio na tržište opasan, dužan je da o tome hitno obavesti nadležni organ.

Obaveštenje iz stava 1. ovog člana dostavlja se u pisanoj formi i naročito sadrži:

- 1) podatke koji omogućavaju identifikaciju proizvoda, odnosno seriju proizvoda (šarža, lot, partija i sl.);
- 2) detaljan opis rizika koji proizvod predstavlja;
- 3) sve raspoložive informacije potrebne za praćenje proizvoda;
- 4) opis mera i aktivnosti preduzetih sa ciljem otklanjanja rizika.

Proizvođač i distributer su dužni da, u granicama delatnosti koju obavljaju, a po nalogu nadležnog organa, saraduju sa tim organom u postupcima i merama koje se preduzimaju da bi se otklonili ili smanjili rizici koje predstavljaju proizvodi koji se isporučuju ili su već isporučeni.

Ako proizvođač, odnosno distributer ne dostavi obaveštenje iz stava 1. ovog člana, odnosno ne postupi po nalogu iz stava 3. ovog člana u roku određenom u nalogu, nadležni organ postupa u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim ovim zakonom ili drugim propisima.

Ministar nadležan za poslove trgovine (u daljem tekstu: ministar) bliže propisuje oblik i sadržinu obaveštenja iz stava 2. ovog člana.

IV. USLOVI I NAČIN INFORMISANJA I RAZMENE INFORMACIJA

Javnost podataka

Član 13.

Informacije kojima raspolaže nadležni organ u vezi sa rizikom koji proizvod predstavlja po zdravlje i bezbednost potrošača i drugih korisnika jesu informacije od javnog značaja i dostupne su javnosti, bez obzira da li su propisom ili drugim aktom određene kao poslovna tajna.

Nadležni organ je dužan da svakom licu, na njegov zahtev, dostavi informacije iz stava 1. ovog člana koje sadrže podatke od značaja za identifikaciju proizvoda, kategoriju i vrstu rizika koji proizvod predstavlja, kao i podatke o preduzetim merama i aktivnostima nadležnog organa, proizvođača, odnosno distributera, sa ciljem otklanjanja ili smanjenja rizika na prihvatljiv nivo.

Podaci o preduzetim merama i aktivnostima proizvođača odnosno distributera iz stava 2. ovog člana, ne mogu biti dostupni javnosti ako se ti podaci odnose na naučno, tehničko, odnosno tehnološko rešenje koje predstavlja poslovnu tajnu.

Na ostvarivanje prava na pristup informacijama iz st. 1. i 2. ovog člana, shodno se primenjuje zakon kojim se uređuje slobodan pristup informacijama od javnog značaja, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Razmena informacija

Član 14.

Nadležni organ koristi sistem brze razmene informacija u vezi sa ozbiljnim rizikom, kao i sa drugim rizicima koje opasan proizvod predstavlja po zdravlje i bezbednost potrošača i drugih korisnika, a naročito kad:

- 1) naloži meru povlačenja ili opozivanja proizvoda koji predstavlja ozbiljan rizik;
- 2) preuzima ili preporučuje, odnosno koordinira ili organizuje preuzimanje odgovarajućih aktivnosti i mera proizvođaču ili distributeru, u vezi sa rizikom;
- 3) je upoznat sa namerom proizvođača i distributera za sprovođenje njihovih aktivnosti sa ciljem otklanjanja, odnosno smanjenja rizika na prihvatljiv nivo koji predstavlja proizvod stavljen na tržište.

Vlada će, na predlog ministarstva nadležnog za poslove trgovine bliže propisati način uspostavljanja i rada sistema brze razmene informacija i odrediti organ nadležan za objedinjavanje i distribuciju informacija iz stava 1. ovog člana.

Član 15.

Organ nadležan za objedinjavanje i distribuciju informacija iz člana 14. stav 2. ovog zakona dužan je da informiše Komisiju EZ putem sistema RAPEX o ozbiljnom riziku koji opasan proizvod predstavlja i preduzetim merama, navodeći razloge za njihovo preuzimanje, izmene ili ukidanje.

Ako organ iz stava 1. ovog člana smatra da posledice rizika koji predstavlja proizvod stavljen na tržište Republike Srbije ne prelaze ili ne mogu preći njenu teritoriju, dužan je da informiše Komisiju EZ o preduzetim merama od interesa za druge države, a naročito ako su one preduzete radi sprečavanja, otklanjanja ili smanjenja novog rizika koji do tada nije bio prijavljen Komisiji EZ.

Vlada će bliže propisati način i postupak informisanja Komisije EZ iz st. 1. i 2. ovog člana, na predlog ministarstva nadležnog za poslove trgovine.

Sprovođenje odluke Komisije EZ

Član 16.

Kada je za sprovođenje odluke Komisije EZ kojom se zabranjuje ili ograničava stavljanje na tržište i izvoz određenog proizvoda ili grupe proizvoda koji predstavljaju ozbiljan rizik po zdravlje i bezbednost potrošača neophodno usvojiti poseban akt, Vlada će, najkasnije u roku od 20 dana od dana objavljivanja te odluke, doneti akt kojim će bliže urediti postupanje proizvođača i distributera u vezi sa sprovođenjem odluke Komisije EZ.

V. NADZOR

Inspekcijski i carinski nadzor

Član 17.

Nadzor nad primenom ovog zakona i propisa donetih za njegovo sprovođenje vrše ministarstva nadležna za odgovarajuću oblast, u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija državne uprave i zakonom kojim se uređuje delokrug poslova ministarstava.

Inspekcijski nadzor vrše ministarstva iz stava 1. ovog člana preko nadležnih inspektora, u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija državne uprave i drugim zakonima kojima se uređuje inspekcijski nadzor.

Inspekcijski nadzor nad primenom odredaba ovog zakona u delu kojim se uređuju obmanjujući proizvodi, vrši ministarstvo nadležno za poslove zdravlja preko nadležnih inspektora.

Nadležni carinski organ neće dozvoliti uvoz proizvoda, odnosno serije proizvoda (partije, šarže, lota i sl.) koje ne prati propisana dokumentacija o usaglašenosti sa zahtevima za bezbednost proizvoda, odnosno koji nisu označeni propisanom oznakom usaglašenosti sa zahtevima za bezbednost proizvoda.

Ako nadležni carinski organ utvrdi da, i bez obzira na postojanje dokumentacije i oznaka iz stava 4. ovog člana, proizvod izaziva opravdanu sumnju u pogledu postojanja ozbiljnog rizika po zdravlje i bezbednost potrošača i drugih korisnika, dužan je da o tome hitno obavesti nadležni inspekcijski organ.

Obaveštenje iz stava 5. ovog člana sadrži, naročito podatke koji omogućavaju identifikaciju proizvoda, odnosno serije proizvoda (partije, šarže, lota i sl.), proizvođača, uvoznika, krajnjeg korisnika uvoza, opis rizika za koji postoji sumnja i raspoložive informacije potrebne za praćenje proizvoda.

Nadležni carinski organ privremeno će prekinuti carinski postupak uvoza ili izvoza i puštanje proizvoda za koji posumnja da je obmanjujući, o čemu će hitno obavestiti nadležnog inspektora koji je dužan da u roku od 24 časa od dobijanja obaveštenja izvrši inspekcijski nadzor i utvrdi da li je proizvod obmanjujući.

Nadležni carinski organ neće dozvoliti uvoz ili izvoz proizvoda, u smislu člana 6. ovog zakona, za koji je nadležni inspektor utvrdio da je obmanjujući i za koji je izrekao meru zabrane uvoza ili izvoza.

Ako nadležni inspektor u roku iz stava 7. ovog člana ne utvrdi da se radi o obmanjujućem proizvodu, nadležni carinski organ nastavlja carinski postupak uvoza ili izvoza i puštanje proizvoda.

Mere koje preduzimaju nadležni inspektori

Član 18.

Nadležni inspektor je ovlašćen da u kontroli bezbednosti proizvoda, pored mera za čije je preduzimanje ovlašćen drugim propisima, preduzme i druge mere:

1) za svaki proizvod:

(1) da organizuje, u odgovarajućem obimu, provere svojstava proizvoda koja utiču na njegovu bezbednost, sve do poslednje faze njegove upotrebe, odnosno korišćenja i trošenja;

(2) da naloži dostavljanje informacije proizvođačima, distributerima ili drugim licima;

(3) da uzima uzorke proizvoda radi ispitivanja svojstava koja utiču na njegovu bezbednost;

2) za svaki proizvod koji bi mogao da predstavlja rizik u određenim okolnostima:

(1) da naloži da proizvod na tržištu bude označen odgovarajućim, jasnim i razumljivim upozorenjima o rizicima koje proizvod može da predstavlja, na jeziku koji je u službenoj upotrebi u Republici Srbiji;

(2) da naloži stavljanje na tržište takvog proizvoda prethodnim ispunjenjem dodatnih uslova kako bi se taj proizvod učinio bezbednim;

3) za svaki proizvod koji bi mogao da predstavlja rizik za određena lica da naloži da ta lica budu blagovremeno i na odgovarajući način upozorena na rizik, uključujući i objavljivanje upozorenja preko sredstava javnog informisanja;

4) za svaki proizvod koji bi mogao da bude opasan da privremeno zabrani nuđenje, izlaganje, isporučivanje i činjenje dostupnim proizvoda, za vreme koje je potrebno da se izvrše provere svojstava proizvoda koja mogu da utiču na bezbednost i zdravlje potrošača i drugih korisnika;

5) za svaki opasan proizvod da zabrani nuđenje, izlaganje, isporučivanje i činjenje dostupnim proizvodima i odgovarajućim merama obezbedi sprovođenje te zabrane;

6) za svaki opasan proizvod koji je stavljen na tržište:

(1) da naredi ili organizuje njegovo hitno povlačenje i upozori potrošače i druge korisnike na rizike koje proizvod predstavlja;

(2) da naredi, koordinira ili, po potrebi, organizuje sa proizvođačima i distributerima i drugim organima, opozivanje proizvoda od potrošača i drugih korisnika, uključujući i prinudno sprovođenje mere opozivanja proizvoda, kao i uništavanje takvog proizvoda na odgovarajući način od strane i na teret proizvođača, odnosno distributera;

7) za svaki obmanjujući proizvod da zabrani proizvodnju, uvoz, izvoz ili stavljanje na tržište.

Meru opozivanja proizvoda iz stava 1. tačka 6) podtačka (2) ovog člana, nadležni inspektor nalaže kao krajnju meru, ako sve ostale aktivnosti i mere iz čl. 10, 11, 12. i 18. ovog zakona koje proizvođač i distributer preduzme, samoinicijativno ili po nalogu nadležnog inspektora, nisu dovoljne ili zadovoljavajuće.

Troškove koji nastanu u postupku inspeksijskog nadzora snosi proizvođač ako se utvrdi da proizvod nije bezbedan.

Protiv rešenja nadležnog inspektora kojim je preduzeta mera iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba nadležnom ministru u roku od osam dana od dana dostavljanja tog rešenja.

Protiv rešenja kojim se zabranjuje uvoz ili izvoz obmanjujućih proizvoda iz stava 1. tačka 7) ovog člana, može se izjaviti žalba ministru nadležnom za poslove zdravlja u roku od dva dana od dana prijema rešenja.

Ministarstvo nadležno za poslove zdravlja dužno je da odluči o žalbi iz stava 5. ovog člana u roku od dva dana od dana prijema žalbe.

Žalba protiv rešenja iz stava 5. ovog člana ne odlaže izvršenje rešenja.

Načela srazmernosti i predostrožnosti

Član 19.

Kad nadležni inspektor preduzima mere iz člana 18. stav 1. ovog zakona, a naročito mere koje su propisane u tač. 4), 5) i 6), postupa sa dužnom pažnjom, srazmerno kategoriji i vrsti rizika (načelo srazmernosti).

Nadležni inspektor može da preduzme mere iz člana 18. stav 1. ovog zakona i u slučaju kad ne postoji konačan naučni dokaz u vezi sa rizikom koji proizvod može da predstavlja, bez obzira da li su posledice tog rizika trenutne ili odložene, ali postoji početni, ne do kraja potvrđen rezultat naučnog istraživanja koji ukazuje na ozbiljnost rizika zbog mogućih posledica po zdravlje i bezbednost potrošača i drugih korisnika (načelo predostrožnosti).

Član 20.

Nadležni inspektor preduzima mere iz člana 18. stav 1. ovog zakona, pojedinačno ili istovremeno prema proizvođaču, distributeru ili drugim licima kada je to potrebno.

Nadležni inspektor može da preduzme istovremeno više mera iz člana 18. stav 1. ovog zakona.

Saradnja u sprovođenju nadzora

Član 21.

Radi obezbeđenja efikasnog nadzora u primeni ovog zakona, nadležni organi dužni su da međusobno sarađuju.

VI. KAZNENE ODREDBE

Privredni prestupi

Član 22.

Novčanom kaznom od 500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice - proizvođač ako:

1) stavi na tržište opasan proizvod (član 5);

2) proizvede, uveze, izveze ili stavi na tržište obmanjujući proizvod (član 6);

3) ne preduzme aktivnosti i mere koje će mu omogućiti da opozove, odnosno povuče proizvod sa tržišta, sa ciljem otklanjanja, odnosno smanjenja rizika na prihvatljiv nivo (član 10. stav 3. tačka 3).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu - proizvođaču.

Član 23.

Novčanom kaznom od 300.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice - distributer ako:

- 1) uveze, izveze ili stavi na tržište obmanjujući proizvod (član 6);
- 2) isporuči ili učini dostupnim proizvod suprotno članu 11. tačka 1) ovog zakona;

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu - distributeru.

Prekršaji

Član 24.

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice - proizvođač ako:

- 1) ne pruži potrošačima i drugim korisnicima potrebne informacije, odnosno upozorenja koja će im omogućiti da procene rizike koje proizvod predstavlja i preduzmu odgovarajuće mere predostrožnosti u odnosu na takve rizike (član 10. stav 1);
- 2) ne preduzme aktivnosti i mere iz člana 10. stav 3. tačka 1) i 2) ovog zakona;
- 3) ne dostavi nadležnom organu obaveštenje iz člana 12. stav 1. ili ne saraduje sa nadležnim organima po njihovom nalogu iz člana 12. stav 3. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 20.000 do 50.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu - proizvođaču.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara i preduzetnik - proizvođač.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara i fizičko lice - proizvođač.

Član 25.

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice - distributer ako:

- 1) ne prati i ne prosleđuje informacije o rizicima koje proizvod može da predstavlja (član 11. tačka 2);
- 2) ne čuva, ne obezbeđuje i ne dostavlja dokumentaciju potrebnu za utvrđivanje identiteta proizvođača i porekla proizvoda (član 11. tačka 3);
- 3) ne saraduje u sprovođenju mera i aktivnosti koje proizvođači i nadležni organi preduzimaju sa ciljem sprečavanja, otklanjanja ili smanjenja rizika na prihvatljiv nivo (član 11. tačka 4);
- 4) ne dostavi nadležnom organu obaveštenje iz člana 12. stav 1. ili ne saraduje sa nadležnim organima po njihovom nalogu iz člana 12. stav 3. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 20.000 do 50.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu - distributeru.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara i preduzetnik - distributer.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara i fizičko lice - distributer.

Zastarelost

Član 26.

Prekršajni postupak ne može se pokrenuti ako proteknu tri godine od dana kada je prekršaj učinjen.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 27.

Ministar će doneti propis iz člana 12. stav 5. ovog zakona u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Vlada će doneti akt iz člana 14. stav 2. ovog zakona u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Vlada će doneti akt iz člana 15. stav 3. ovog zakona u roku od 30 dana od dana pristupanja Republike Srbije sistemu RAPEX.

Član 28.

Danom pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji, reči u članu 4. tačka 7) podtač. (1) ovog zakona: "upisani u odgovarajući registar nadležnog organa u Republici Srbiji" imaće značenje: "registrovani u Evropskoj zajednici", reči: "imaju prebivalište na njoj teritoriji" imaće značenje: "imaju prebivalište u Evropskoj zajednici", reči u podtač. (2) i (3): "nije upisan u odgovarajući registar nadležnog organa u Republici Srbiji" imaće značenje: "nije registrovan u Evropskoj zajednici", a reči: "nema prebivalište na njoj teritoriji" imaće značenje: "nema prebivalište u Evropskoj zajednici".

Član 29.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a počinje da se primenjuje po isteku šest meseci od dana stupanja na snagu.

Odredba člana 15. ovog zakona primenjuje se od dana pristupanja Republike Srbije sistemu RAPEX, a odredba člana 16. ovog zakona primenjuje se od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.
